

Over 4 en 5 mei

4 en 5 mei zijn de dagen waarop Nederland de Tweede Wereldoorlog herdenkt en de bevrijding viert.

Het zijn nationale feestdagen .

Op 4 en 5 mei wordt niet alleen gedacht aan de oorlog met Duitsland.

Er wordt ook gedacht aan de oorlog met Japan.

Japan was de bezetter van Indonesië. Indonesië hoorde vroeger bij Nederland.

Indonesië heette toen Nederlands Indië. Daar kwam de bevrijding pas later. Toch wordt die bevrijding ook op 5 mei gevierd.

De eerste keer dat 4 en 5 mei werden gevierd was al direct na de Tweede Wereldoorlog. De mensen vonden dat de oorlog en de bevrijding nooit vergeten mochten worden.

Want als je de oorlog blijft herdenken, als je de doden en de slachtoffers blijft herdenken, dan zal er niet zo gauw een nieuwe oorlog komen.

In Nederland horen de dodenherdenking van 4 mei en de viering van de bevrijding op 5 mei altijd bij elkaar. Ook al zijn deze twee dagen heel verschillend.

4 mei is de laatste 25 jaar weer steeds belangrijker geworden.

In iedere plaats of stad is een herdenking.

Die herdenking vinden de mensen heel belangrijk. Ook voor jongeren. Het is een nationale traditie (gewoonte, gebruik).

5 mei is sinds 1990 een officiële feestdag in ons land.

Sinds die tijd wordt er overal van alles georganiseerd. Daardoor weten de jongeren ook meer over de Tweede Wereldoorlog en het belang van vrede en vrijheid.

5 mei is het feest van de bevrijding, de nieuwe vrede en de vrijheid.

Op deze dag staan we in Nederland stil bij de betekenis en het belang van vrijheid en democratie vandaag en in de toekomst.

Ook al is de oorlog al lang geleden en zijn er steeds minder mensen die de oorlog hebben meegemaakt, het blijft toch belangrijk om:

- de oorlog,
- de slachtoffers
- en de overlevenden te blijven herdenken.

Sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog is er nog geen vrede geweest in de wereld.

Vanaf 1945 zijn er in de wereld meer dan 200 oorlogen en gewapende conflicten (ruzies tussen landen) geweest.

Daarom zullen de jongere Nederlanders meer aan deze oorlogen denken dan aan de oude oorlogen.

Andere oorlogen

Er zijn steeds meer nieuwe Nederlanders die:

- uit andere landen komen,
- andere dingen hebben meegemaakt,
- andere dingen willen herdenken,
- andere dingen willen vieren

Dit betekent echter niet dat 4 en 5 mei geen betekenis zouden kunnen hebben of krijgen voor deze groepen.

Want bijna iedere groep heeft eigen **ervaringen** met:

- **onderdrukking**,
- **oorlog**,
- **(on)vrijheid**
- **en bevrijding**.

Het herdenken van de eigen **ervaringen** en **herinneringen** van iedere **bevolkingsgroep** in Nederland kan erbij helpen dat er meer begrip en respect komt tussen **autochtonen** en **allochtonen**.

Dat is een goede reden om samen 4 en 5 mei te vieren.

Blijvende waarde

4 en 5 mei zijn de dagen waarop wij in Nederland samen **stilstaan** bij:

- **oorlog en vrede**,
- **vrijheid en onderdrukking**,
- **verantwoordelijkheid en democratie**,
- **menswaardigheid** en respect.

De sfeer en hoe mensen het beleven is ieder jaar anders.

Dat heeft te maken met wat er een jaar is gebeurd:

- de oorlog in **Joegoslavië**
- de aanslag in New York
- de aanslag in Madrid
- de oorlog in Irak.

Mensen voelen dan extra goed hoe belangrijk vrede en vrijheid zijn.

Wat doen andere landen?

Hoe herdenken en vieren andere landen de nieuwe vrede en vrijheid?

Dertien landen hebben meegedaan aan een onderzoek van Nederland in 2003:

- Canada,
- Denemarken,
- Duitsland,
- Verenigd Koninkrijk,
- Frankrijk,
- Hongarije,
- Italië,
- Luxemburg,
- Noorwegen,
- Oostenrijk,
- Rusland,
- Tsjechië,
- de Verenigde Staten.

Wat herdenken die landen en wanneer doen zij dat?

Alle landen hebben ieder jaar een herdenking. Alleen Denemarken niet. Daar vieren ze één keer in de 5 jaar de bevrijding.

De landen die ook de Eerste Wereldoorlog mee hebben gemaakt vieren hun Bevrijdingsdag rond 11 november. Alleen Frankrijk heeft twee aparte dagen voor de Eerste en de Tweede Wereldoorlog.

De manier van herdenken en vieren lijkt op die van Nederland.

Wie worden herdacht?

De meeste landen herdenken:

- alle soldaten die zijn **gesneuveld**
- alle mensen uit het verzet die zijn **gedood**
- alle burgers van het land die zijn **gesneuveld**
- alle mensen die zijn vervolgd en gestorven in de **concentratie-kampen**.

In Duitsland, Hongarije en Tsjechië is voor de slachtoffers van de **concentratie-kampen**, de **slachtoffers van de Holocaust**, een speciale **herdenkingsdag**.

Dat is de **Holocaust-herdenking**.

In Duitsland zijn heel veel herdenkingen.

De Duitsers zijn nog steeds erg onder de indruk van de oorlog.

Ze snappen nog niet dat zo heeft kunnen gebeuren.

Door Hitler en de Duitsers zijn er vele miljoenen mensen gedood.

Welke mensen zijn gedood of gesneuveld?

Mensen uit de door Duitsland bezette landen:

- joden (**100.000 Nederlandse joden, 6 miljoen joden uit heel Europa**)
- homo's
- Roma en Sinti (de zigeuners)
- verstandelijk gehandicapten
- psychiatrische patiënten
die allemaal in de gaskamers zijn vermoord.

Soldaten uit veel verschillende landen,

- Amerikanen,
- Engelsen,
- Polen,
- Canadezen,
- Russen,
- Marokkanen en Fransen in het Franse Vreemdelingen Leger

Vele miljoenen doden, vele miljoenen andere slachtoffers:

**Zoiets verschrikkelijks willen ook de Duitsers
nooit meer meemaken.**

Anne Frank

Eén van de bekendste mensen die in een concentratie-kamp is doodgegaan is Anne Frank. Zij is niet vergast.

Anne en haar moeder zijn overleden aan een ernstige besmettelijke ziekte, tyfus.

Voordat zij en haar ouders door de Duitsers werden gevangengenomen woonden zij 2 jaar stiekem in een huis in Amsterdam. Het bekende 'Achterhuis van Anne Frank'.

Zij waren onderduikers.

In die tijd schreef Anne in haar dagboek wat zij allemaal meemaakte in het achterhuis.

Ze moest zich daar samen met haar ouders, haar zus en nog vier andere joden verstoppen, onderduiken voor de Duitsers. Hun leven was in gevaar.

Het was oorlog en Nederland was bezet door het Duitse leger.

Joodse inwoners werden gearresteerd en naar concentratie-kampen gebracht. Daar werden zij door de Duitsers vermoord.

Het dagboek van Anne Frank is na de oorlog gevonden en als boek uitgegeven.

Militaire begraafplaatsen

Na de Tweede Wereldoorlog zijn er in Nederland militaire begraafplaatsen.

Voor de Tweede Wereldoorlog werden de gesneuvelden in een massagraf begraven. Er werd al gauw niet meer aan hen gedacht.

Nederland kent **drie erevelden voor Nederlanders**.

Daar liggen de Nederlandse gesneuvelden:

- op de Grebbeberg. Hier liggen soldaten die in het begin van de oorlog zijn gesneuveld (1940).
- in Loenen. Hier liggen soldaten en veel gewone burgers.
- in Bloemendaal. Hier liggen veel verzetsstrijders.

Maar in Nederland zijn ook ruim

20 buitenlandse ere-velden.

De bekendste van deze buitenlandse militaire begraafplaatsen is 'Margraten' in Zuid Limburg.

Officieel heet het de 'American Military Cemetery'. Het is niet het grootste ereveld.

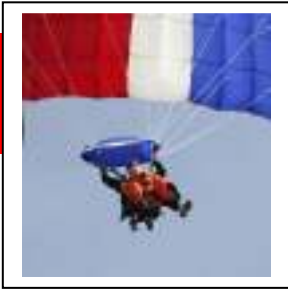

Het grootste ereveld is de 'Deutscher Soldatenfriedhof' in Ysselsteyn (Limburg).

Daar zijn de graven van meer dan

30 duizend Duitse soldaten.

INFO VAN www.4en5mei.nl, FOTO'S VAN CORBIS.COM EN GOOGLE.NL

4 en 5 mei

Klik in een vak. Typ dan het antwoord.

Naam:

1. Wij herdenken de doden op

2. Wij vieren de bevrijding op

3. **4 en 5 mei** zijn

4. Nederland herdenkt twee oorlogen.
Met welke twee landen had Nederland oorlog?

1.

2.

5. Waarom is het **belangrijk** dat de oorlog wordt **herdacht**?

Omdat het leuk is om feest te vieren.

Omdat er nooit meer oorlog mag komen.

6. Kies 2 antwoorden.

Zet een **X** voor de goede antwoorden.

Op 4 en 5 mei staan we ook stil bij het belang van:

vrijheid

oorlog

democratie

7. Waarom zullen jonge Nederlanders
meer aan de nieuwe oorlogen denken?

8. De **oorlogsherdenking** is ook **belangrijk** voor nieuwe Nederlanders?
Waarom? **(Er zijn meer antwoorden goed.)**

Zij hebben ook oorlog
meegemaakt.

Zij hebben **onvrijheid**
meegemaakt.

Zij houden ook van feest.

Zij moesten vluchten.

9. Noem 2 situaties van oorlog of terreur.

--	--

10. Noem 3 groepen die worden **herdacht**.

11. Wie worden er herdacht bij de **Holocaust herdenking**?

--

12. Noem alle groepen mensen die in de **gaskamers** zijn vermoord.

13. Welk bekend Nederlands meisje is ook in het **concentratie-kamp** gestorven?

--

*Er zijn in Nederland veel **militaire begraafplaatsen**.*

14. Hoeveel **begraafplaatsen** voor **buitenlandse soldaten** zijn er?

--

15. Noem een bekende **militaire begraafplaats**.

--